

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı: 366
Tarih: 23-10-2008

5453

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali ŞAHİN tarafından Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 96. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Son dönemlerde cezaevlerindeki işkence ve kötü muamele Türkiye kamuoyunda en çok tartışılan konu oldu. İşkence ve kötü muamelenin lokal bir durum olmadığı, her geçen gün cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlalleri ve işkence şikayetleriyle açığa çıkmaktadır. Metris, Aydın, Tekirdağ, Erzurum, Bitlis, Van ve en son Gebze cezaevinde tutuklu ve hükümlülerin aileleri aracılığıyla kamuoyuna yansıttıkları olaylar, cezaevlerinde yaşananların ne kadar vahim bir durum olduğunu göstermektedir.

"İşkenceye sıfır tolerans" konusunda iddialı olduğunu söyleyen hükümetinizin aslında bu söylemin Avrupa Birliği'ne yönelik göstermelik ve kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan bir taktik olduğu bu gün çok daha net olarak görülmektedir.

Bir yönüyle Türkiye'de yaşanan siyasal atmosferin, tirmandırılan linç ortamının cezaevlerine de taşındığı gözlenmektedir. Türkiye siyasal tarihine bakıldığında, 12 eylül askeri darbesi sonrası Diyarbakır, Metris ve Mamak cezaevlerindeki uygulamalar, 1996 Ulucunlar katliamı, 19 Aralık 2000 "Hayata Dönüş" adı altında yaşanan katliamlar hala hafızalarımızda iken vicdanlarımız bu insanlık suçunun ağır yükünü taşıırken, bugün bu uygulamaları aratmayacak uygulamalar yeniden sahneye konulmaktadır.

Geçtiğimiz hafta sonu Gebze M tipi Kapalı Cezaevi'nde adli erkek tutukluların kadın siyasi tutuklu ve hükümlülere 17-18 Ekim tarihlerinde 2 gün üst üste saldırıda bulunması Türkiye'deki bu zihniyetin devam ettiğini gösteren acı bir gerçektir. Ailelerden alınan bilgilere göre; 17 Ekim'de mahkemeden dönen kadın tutuklular saldırıya uğramış, 18 Ekim cumartesi akşam yemeği (Saat 17.17) dağıtımı sırasında 20'ye yakın adli tutuklunun A3, A4, A5 koğuşlarının olduğu maltayı basarak, ellerindeki şiş, sopa ve bıçaklarla mazgaldan kadın siyasi tutuklulara saldırmışlardır. Bunun karşısında kadın tutuklular barikatlar kurarak direnmeye ve saldırıya karşı durmaya çalışmışlar. Yine A5 koğuşunun bulunduğu havalandırmanın camları kırılarak buralara ellerindeki taş ve sopaları fırlatmışlardır. Kadın tutukluların önemli bir kısmı bu cam kırıkları yüzünden yaralanmıştır. Saldırıların sonucu 9 kadın tutuklu yaralanmış, daha büyük felaketin yaşanmamasını bir kadın gardiyan koğuş kapılarını açmayarak önlemiştir. Bu saldırılar sırasında ağza alınmayacak küfür ve sözlü tacizde bulunulmuş, özellikle Azime Işık ve Dilek Öz adlı kadın tutukluların isimleri verilerek, kadın tutuklu ve hükümlüler ölümle tehdit edilmişlerdir. Saldırı yaklaşık bir saat kadar devam etmiştir. Bu olaylar haftalık görüş gününde aileler aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Koğuşların kapısını açmayarak büyük bir felaketin önlenmesini sağlayan kadın gardiyanın cezaevi jandarmasına, saldırıyı haber verdiği halde asker ancak bir saat sonra müdahale etmiş, cezaevi yönetimi de saldırıya müdahale etmemelerinin gerekçesini “yemekteydik duymadık” olarak açıklamıştır. Gerilimin hala devam ettiği Gebze M tipi Kapalı Cezaevi’nde kadın siyasi tutuklular aileleri aracılığıyla can güvenliklerinin olmadığını ifade etmiş, kamuoyunu da bu konuda duyarlı olmaya çağırmışlardır.

Bu bağlamda;

1. Nasıl oluyor da devletin denetiminde olan bir cezaevinde adli tutuklular siyasi tutuklulara saldırı gerçekleştirebiliyor?.
2. Tutuklu ve hükümlülerin yaşam hakkı ve can güvenliğinin sağlanması Adalet Bakanlığı’nın görev ve sorumluluğunda değil midir?
3. Saldırıda kullandıkları, şiş, sopa ve bıçaklar nasıl temin edilmiştir? Cezaevi yönetimi bu konuda ne kadar sorumludur?
4. Gebze M Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşanan olaylara ilişkin Bakanlığınızca bir soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Görevini ihmal eden ve kötüye kullanan cezaevi yönetimi ve personeli hakkında herhangi bir hukuki işlem başlatılmış mıdır? Bu olayda sorumlulukları olanları görevden almayı düşünüyor musunuz?
6. Yaralı kadın tutuklu ve hükümlülerin sağlık durumları hakkında bilginiz var mı? Olayın ardından hastaneye sevkleri yapıldı mı?
7. Cezaevi personeli ve yöneticilerine yönelik insan hakları seminerleri ile tutuklu ve hükümlülerin ayrımcılık yapmaksızın korunması için bir eğitim projeniz var mı?
8. Cezaevlerinde yaşanan tüm bu olaylardan sonra Adalet Bakanı olarak istifa etmeyi düşünüyor musunuz?